

Gebruik van (e)DNA in monitoring; huidige mogelijkheden en toekomstperspectieven

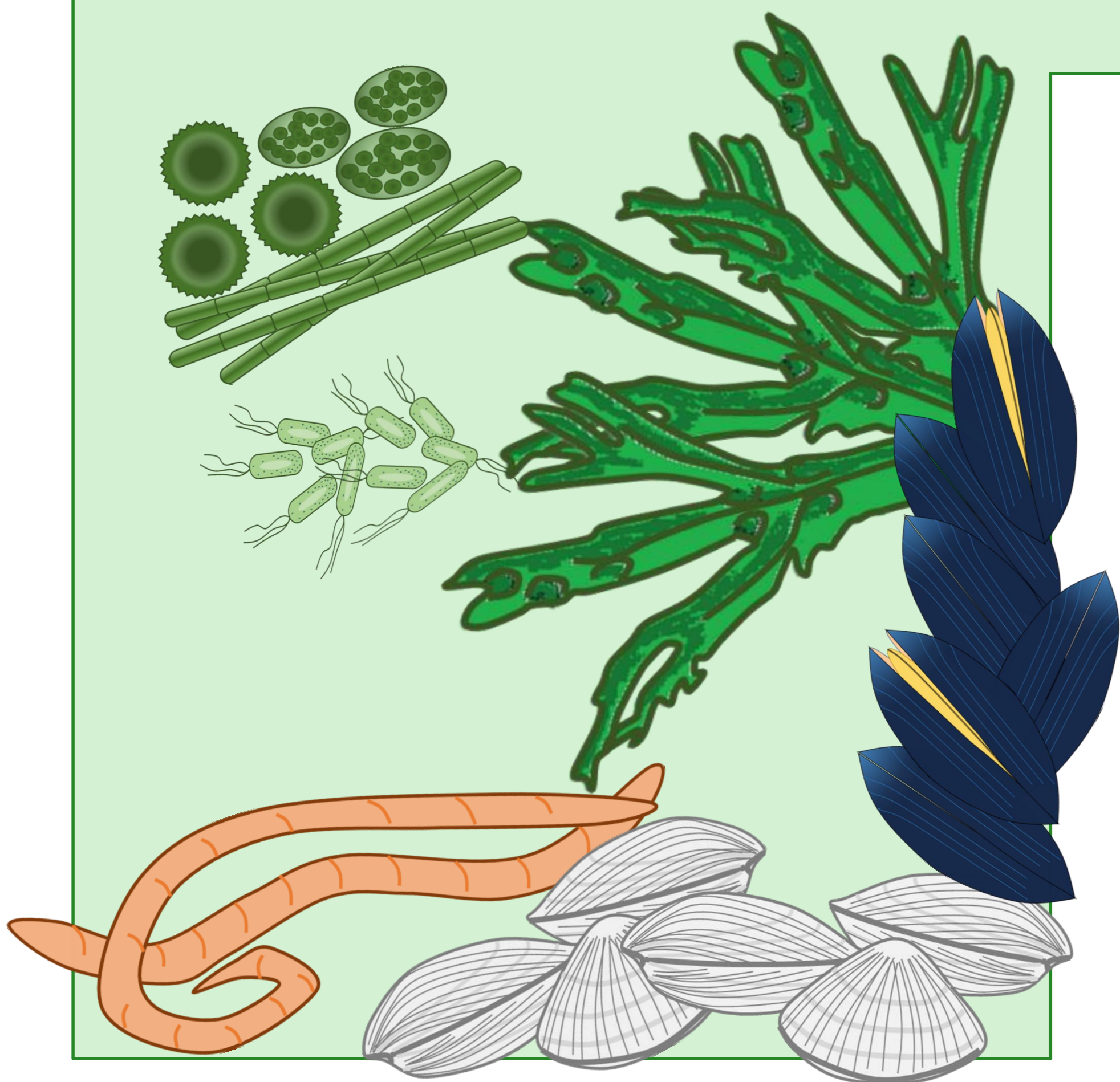
Martine van den Heuvel-Greve¹, Anneke van den Brink¹, Arjen de Groot², Reindert Nijland³

Bepaling biodiversiteit in milieumonsters

Wat: screening van verschillende soorten in een milieumonster (water, grond, sediment)

Nu: bepalen van verschillende soorten aan de hand van generieke markers

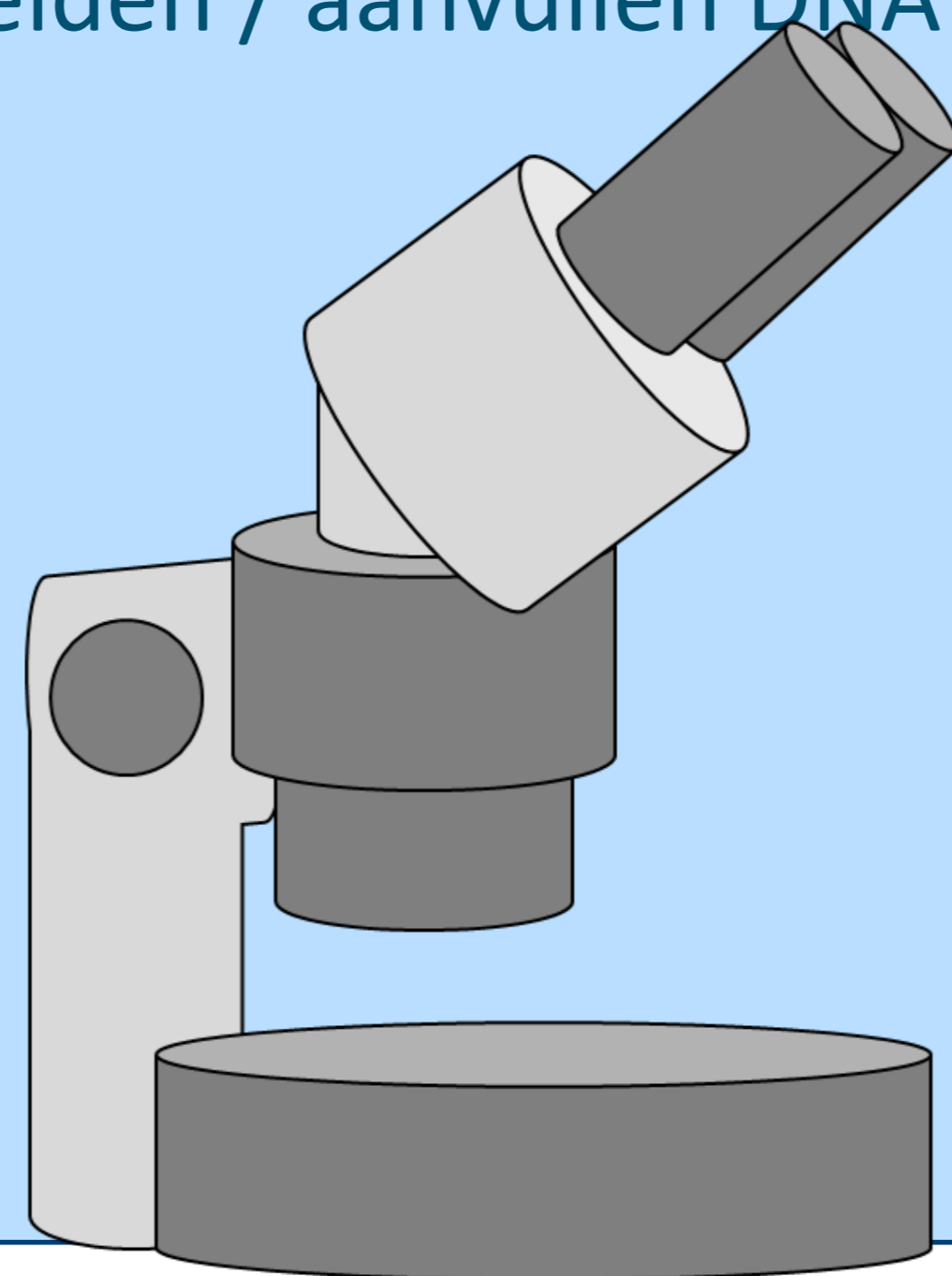
Toekomst: van soortenlijst naar hoeveelheden per soort

Taxonomie

Wat: ondersteuning van visuele taxonomie, ontrafelen van sterk gerelateerde soorten aan de hand van DNA, bijvoorbeeld in *Mytilus* sp. en *Ensis* sp.

Nu: ontwikkelen van specifieke markers om sterk gerelateerde soorten te kunnen onderscheiden / aanvullen DNA databases

Bepaling van prooisorten

Wat: screening van soorten in maaginhoud of faeces

Nu: bepalen van verschillende soorten aan de hand van generieke markers

Toekomst: Ontwikkelen van specifiekere methoden voor betere resolutie

Detectie van doelsoorten

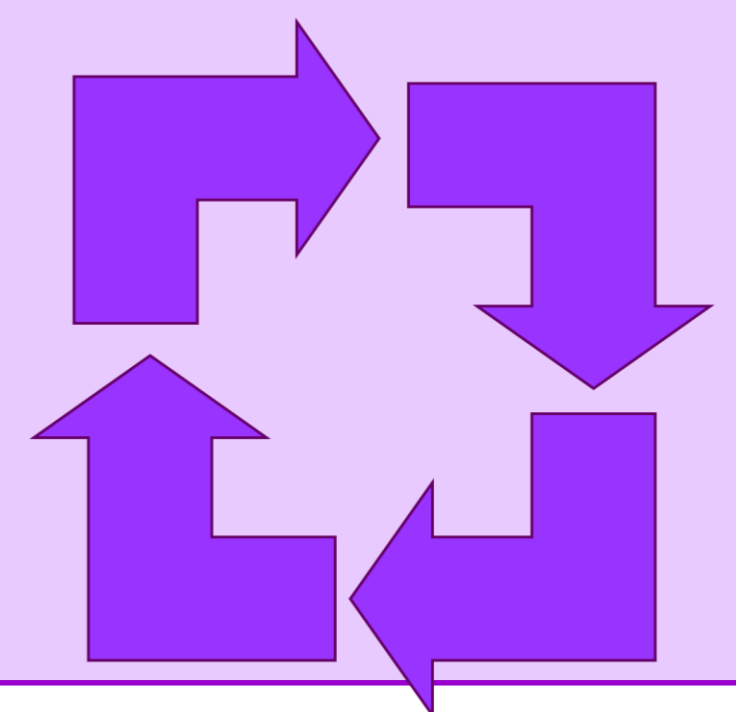
Wat: meten van doelsoorten in milieumonsters m.b.v. specifieke DNA markers

Nu: ontwikkelen en toepassen van specifieke markers voor verschillende monstertypes en doelsoorten

Andere toepassingen

- populatie dynamiek / vitaliteit
- veerkracht ecosysteem
- ecosysteem functioneren

Analyse-stappen voor screening van biodiversiteit

